

УДК: 378.143

Беньковська Н. Б.

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського», Одеса, Україна

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА ЕФЕКТИВНОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ

DOI: 10.14308/ite000545

Сьогодні є нагальною необхідність проведення реформ у сфері освіти. Зокрема потребують реформування ті освітні галузі які готують фахівців для побудови ефективної економічної системи країни, у тому числі і банківської системи. Таким чином, постає необхідність у дослідженні ефективності реалізації педагогічних умов формування професійних якостей майбутніх фахівців банківської справи та визначенні пріоритетних напрямів розвитку відповідного напрямку освіти. Зважаючи на специфіку підготовки фахівців банківської справи, основним напрямом дослідження залишається визначення ролі інформаційно-комунікаційних технологій як у майбутній роботі так і в процесі підготовки студентів до майбутньої професійної діяльності. Так, на ефективність формування професійних якостей майбутніх фахівців банківської справи в процесі їхньої фахової підготовки матимуть позитивний вплив такі педагогічні умови, як актуалізація міждисциплінарної інтеграції фахових дисциплін, активізація інтерактивних засобів навчання студентів та моделювання спеціальних навчальних ситуацій, спрямованих на усвідомлення значущості професійних якостей для здійснення професійної діяльності. Реалізація педагогічних умов формування професійних якостей майбутніх фахівців банківської справи забезпечить стійку позитивну динаміку сформованості професійних якостей майбутніх фахівців банківської справи.

Ключові слова: педагогічні умови, професійні якості, фахівці банківської справи, експериментальна перевірка, інноваційне навчання.

Інтенсивний розвиток новітніх технологій, зокрема інформаційних, постійна зміна законодавства зумовлюють тенденцію професійного відставання фахівців національної банківської системи відносно вимог світового ринку банківських послуг. Тому одним із найважливіших чинників, який формує майбутні риси банківської системи України, є стан підготовки кадрів і рівень використання новітніх інформаційно-комп'ютерних технологій [1]. Умови сучасного інформаційного суспільства вимагають орієнтації професійної підготовки у ВНЗ не стільки на засвоєння знань певного предмету, скільки на міждисциплінарний підхід та інтегративний характер навчання. Крім того, сьогодні необхідні професіонали, готові до вирішення нових і несподіваних завдань, відповідного рівня і профілю, конкурентоздатні на ринку праці, компетентні, відповідальні, що вільно володіють своєю професією і орієнтовані в суміжних сферах діяльності, які готові до постійного професійного зростання, соціальної та професійної мобільності. Розвиток інтеграційних ідей сприяє удосконаленню сучасного процесу навчання, застосуванню принципово нових технологій до професійної підготовки майбутніх фахівців. Особливо це стосується фахівців галузі фінансів, й зокрема банківської спеціальності, для яких сьогодні, як ніколи, характерними є інтегративні процеси, пов'язані з розширенням їх функцій [2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз праць українських дослідників дає змогу впевнитися, що проблемі формування у майбутніх фахівців банківської справи професійних якостей сьогодні приділяється значна увага. Так уваги заслуговують роботи Ю. Балашова, В. Жулкевської, Г. Кравчук, Р. Миленкової, Т. Плісак, Б. Пшика, Г. Савченко та ін. Проблема реалізації курсів інтегративних навчальних та фахових дисциплін представлена дослідженнями вітчизняних та зарубіжних дослідників В. Андрущенко, І. Алексашина, Г. Балл, В. Бевз, В. Безрукова, М.Берулава, В. Бобров, Н. Воскресенська, К. Волинець, Р. Гуревич, А. Данилюк, Ю. Дик, Л. Канищенко, Б. Комісаров та ін.

Враховуючи специфіку банківської діяльності, В. О. Жулкевська вважає, що в основу концепції підготовки фахівців банківської справи необхідно покласти структуру основних вимог до особистісних рис і спеціальних професійних якостей банківських працівників. Зауважимо, що головними якостями компетентності банківського фахівця є такі: операційні, розрахункові вміння; володіння комп'ютерною технікою, прикладними програмами, інформаційними технологіями, Інтернетом; знання іноземних мов [10]. Т.О. Плісак, відповідно, запропонувала концепцію наскрізної комп'ютерної підготовки фахівців банківської справи. Сутність комп'ютерної підготовки фахівців, на її думку, включає такі напрями: вивчення спеціалізованих дисциплін комп'ютерного спрямування (електронні дилінгові системи, міжнародна банківська телекомунікаційна мережа SWIFT, електронні пластикові картки, електронні клірингові системи, Інтернет у бізнесі тощо); комп'ютерна підтримка навчального процесу (комп'ютерні підручники, ділові ігри, комп'ютерне супроводження практичних занять); комп'ютерна підтримка дипломних робіт; комп'ютеризація державних випускних іспитів [11].

Г. Кравчук пропонує здійснювати інформаційну підготовку фахівців банківської справи у три етапи, де на першому (базовому) етапі здійснюється фундаментальна підготовка з інформатики. Основним завданням другого (професійного) етапу інформаційної підготовки є формування знань про концептуальні засади організації та функціонування інформаційних систем обліку і менеджменту в банківській діяльності; вироблення вмінь і навичок роботи в середовищі сучасних систем комплексної автоматизації банків, систем дистанційного банківського обслуговування, тобто використання банківських інформаційних технологій. Третій етап (поглиблений) спрямований на удосконалення фундаментальних знань з інформатики, формування творчих вмінь, використання знань і навичок з ІКТ для вирішення професійних завдань [12].

Формування цілей статті. Виявити, науково обґрунтувати та довести практичне значення педагогічних умов формування професійних якостей майбутніх фахівців банківської справи.

Виклад основного матеріалу. Аналіз сучасних психолого-педагогічних досліджень дозволяє стверджувати, що найчастіше поняття «педагогічна умова» визначається як обставина від якої залежить протікання якогось педагогічного процесу – формування або розвиток явищ. Найчастіше педагогічна умова трактується як зовнішня обставина по відношенню до досліджуваного явища.

Формування професійних якостей майбутніх фахівців банківської справи в освітньому середовищі вишу ми тлумачимо як спеціально організований педагогічний процес, що передбачає цілеспрямований вплив на всі аспекти фахової підготовки студентів, перебіг якого забезпечує прогнозований результат – досягнення запланованої мети.

Педагогічними умовами, що забезпечують формування професійних якостей студентів вважаємо спеціально створені обставини, свідомі зміни перебігу навчально-виховного процесу, які сприяють стійкій позитивній динаміці формування професійних якостей майбутніх фахівців банківської справи.

Напрямами фахової підготовки студентів у сучасних вишах переважно є такі:

- виявлення зв'язку сфери особистості із особливостями структури діяльності (знання, уміння, навички);

- формування розвитку мотивів, інтересів, особливостей емоційно-вольової сфери, професійно важливих якостей фахівця у конкретній професійній діяльності протягом її опанування.

Фактори, що характеризують особливості розвитку особистості професіонала у вищій школі, можна визначити, спираючись на зміст даних напрямків. До таких факторів належать: формування індивідуально-притаманних шляхів розв'язання професійних задач; формування професійних мотивів особистості; формування вірного співвідношення змістовних професійних мотивів (інтерес до професії, потреба самореалізації) та адаптивних (престиж професії, розмір заробітку).

Зміст фахової підготовки реалізується через інтегровані навчальні курси, що забезпечує системність у вивченні навчальних дисциплін, сприяє уникненню дублювання навчального матеріалу, зміцненню міжпредметних зв'язків та поліпшенню організації навчального процесу і запровадженню новітніх технологій навчання.

Відповідно нормативних джерел, фахова підготовка передбачає набуття студентами теоретичних знань з основ наук відповідної спеціальності і вироблення практичних умінь та навичок, необхідних для здійснення професійної діяльності. Зміст фахової підготовки визначається фундаментальними навчальними дисциплінами спеціальності; навчальними дисциплінами фахового спрямування. Фахова підготовка, виходячи зі ступеневості вищої освіти, диференціюється за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями з урахуванням специфіки спеціальностей.

Навчальні дисципліни спеціальності та навчальні дисципліни фахового спрямування вивчаються протягом усього терміну навчання з дотриманням структурно-логічної послідовності підготовки фахівців відповідних освітньо-кваліфікаційних рівнів.

З поєднаних (подвійних) спеціальностей фахова фундаментальна підготовка здійснюється паралельно з обох спеціальностей і на освітньо-кваліфікаційному рівні «Бакалавр» завершується з першої спеціальності. Вивчення фахових навчальних дисциплін з другої спеціальності та розпочинається з урахуванням специфіки їх поєднання і завершується на етапі підготовки фахівця освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст».

При формуванні освітньо-професійних програм з поєднаних (подвійних) спеціальностей інтегровані навчальні дисципліни фахової підготовки об'єднуються в модулі (блоки) з кожної спеціальності.

В контексті нашого дослідження важливим є те, що базовою «одиницею» фахової підготовки є професійні знання. Складність його визначається тим, що професійне знання не є однорідним, воно містить три основних компоненти: загальнопрофесійні знання, які відрізняють одну професію від іншої, науково-предметні (дисциплінарні) знання, що мають науково-технологічну природу, і суто фахові, диференційовані знання.

Відтак, висуваємо припущення, що актуалізація міждисциплінарної інтеграції фахових дисциплін буде педагогічною умовою, що сприятиме формуванню професійних якостей майбутніх фахівців банківської справи.

Міждисциплінарна інтеграція фахових дисциплін, на нашу думку, є системою роботи викладачів і студентів у процесі навчання, що передбачає єдність цілей, функцій, змістових і структурних елементів навчальних дисциплін, сприяє узагальненню, систематизації і міцності професійних знань і формуванню цілісного професійного світогляду й гармонійно розвиненої особистості майбутнього фахівця.

У сучасних дослідженнях наявні різні підходи до класифікації міжпредметних зв'язків, а саме: змістово-методологічні, операційно-діяльнісні і організаційно-методичні.

Міжпредметні зв'язки змістово-методологічного типу класифіковано Н. Тараракою за такими критеріями: за складом наукових знань (фактологічні, понятійні, теоретичні); за знанням про спосіб наукового пізнання та світоглядною спрямованістю (філософські, історико-наукові, політико-економічні, етичні, естетичні, правові); за спільністю змістових елементів навчальних дисциплін (об'єктивні, методичні, теоретичні).

Операційно-діяльнісні міжпредметні зв'язки включають такі: за способами практичної діяльності у використанні теоретичних знань (репродуктивні, конструктивні, творчі); за способами навчально-пізнавальної діяльності (суто навчальні, розвивальні, організаційно-пізнавальні).

Організаційно-методичні міжпредметні зв'язки розглядають: за способами засвоєння знань (репродуктивні, пошукові, творчі); за широтою здійснення (міжкурсів, внутрішньоциклові, міжциклові); за часом здійснення (наступні, супутні, перспективні); за способом взаємозв'язку предметів (односторонні, двосторонні, багатосторонні); за тривалістю реалізації (епізодичні, постійні, систематичні) [9].

Дотримуючись думки І. Козловської можна підсумувати, що інтеграція передбачає врахування багатоманітності ознак елементів, які інтегруються, причому в процесі накопичення кількісних ознак і виникнення нової якості зберігаються індивідуальні риси інтегрованих елементів (принцип єдності, якості та кількості). Інтеграція знань наочніше показує їх доцільність. Закономірність, необхідність і випадковість у контексті використання інтегрованих знань виражаються повніше [4].

Обґрунтовуючи доцільність актуалізації міждисциплінарної інтеграції фахових дисциплін у процесі підготовки майбутніх фахівців банківської справи слід зупинитись детально на практичному аспекті інтегративного підходу.

При розробці напрямів міжпредметної інтеграції фахових дисциплін будемо спиратись на думку І. Беґа, який зауважував, що втілення інтеграції як дидактичного принципу у навчальних предметах полягає у формі їхнього об'єднання і представлення єдиним цілим. Йдеться про конструювання інтегрованих навчальних курсів, на основі яких і повинен розгортатись відповідний навчальний процес. Науковець рекомендує при реалізації ідеї складання інтегрованих курсів два положення, як-от: визначити, яким чином методично правильно подати цілісну картину досліджуваних феноменів, його межі, рівні; відповідно до цієї мети, корегувати форму представлення системи наукових знань у інтегрованих навчальних курсах, які б були дидактично оформлені в кожному навчальному предметі [3].

В контексті нашого дослідження принциповими положеннями вважаємо такі напрями міждисциплінарної інтеграції: 1) поєднання декількох дисциплін у єдиний інтегрований курс; 2) посилення координації між дисциплінами, що забезпечують фахову підготовку майбутнього фахівця банківської справи шляхом узгодження навчальних планів і програм. До організаційних форм міждисциплінарної інтеграції фахових дисциплін віднесено міжпредметні екскурсії, практичні, семінарські та індивідуальні заняття, різноманітні види виробничої практики, факультативи, міжпредметні гуртки.

Спираючись на вищезазначене можна стверджувати, що не обов'язково вносити корективи у зміст фахових дисциплін, які викладаються майбутнім фахівцям банківської справи, досягти міждисциплінарної інтеграції можна шляхом оптимізації структурних блоків навчального матеріалу шляхом координації їх відповідно до мети дослідження – формування професійних якостей студентів.

Наскрізним засобом реалізації даної педагогічної умови може виступити елективний спецкурс, тобто курс інтегративних фахових дисциплін як навчальний, що вивчається для поглиблення і розширення міжпредметних (інтегративних) знань, формування міжпредметних (продуктивних) умінь певного фаху, який побудований на основі різних типів, форм, способів, об'єктів міжнаукової інтеграції.

Курс інтегративних фахових дисциплін з напрямів «Економіка» та «Банківська справа» виконуватиме ряд фундаментальних функцій, а саме: поглиблення зв'язків між предметами економічної спрямованості; систематизації та узагальненні знань; розвитку науково-економічного мислення; гуманізації освіти; диференціації навчання; регіоналізації освіти; оновлення змісту навчання; профорієнтації.

Обґрунтовуючи наступну педагогічну умову формування професійних якостей майбутніх фахівців банківської справи було ураховано те, що ця професія відноситься до групи професій типу «людина-людина», а, відтак, її ефективність з-поміж іншого

визначається ефективністю комунікації між її суб'єктами. Формування професійних якостей студентів, що визначають успішність професійних контактів з довколишніми умовами, здійснюється посиленням уваги до використання комплексу інтерактивних засобів навчання. У зв'язку з цим, педагогічною умовою визначено – активізацію інтерактивних засобів навчання студентів. Готовність фахівця банківської справи до застосування ІТ у професійній діяльності – складний системний психологічний процес, що визначає його професійну компетентність для вирішення професійних завдань, який структурується в єдності фундаментальних знань з інформатики й умінь користуватися інформаційно-комунікаційними технологіями з прагненням до поглиблення знань у цій галузі, переконанням у неможливості професійного успіху без цих знань і досвіду їх практичного застосування. Впровадження у ВНЗ де викладаються дисципліни банківського профілю інформаційних технологій, які передбачають найповніше використання педагогічних умов формування професійних якостей, які автоматизують конкретні технологічні та інформаційні процеси безпосередньо на робочих місцях у банківських установах, сприяє накопиченню студентами знань, умінь, навичок, необхідних для виконання професійних функцій в сучасних умовах інформатизації банківської системи і формуванню здатності застосовувати їх у навчальній, професійній діяльності та повсякденному житті. Вивчення філософських, психологічних і педагогічних джерел щодо концептуальних підходів до організації інтерактивного навчання дало змогу дослідниці Н. Павленко визначити «інтерактивні педагогічні технології» як педагогічні технології, що передбачають стимулювання позитивної рефлексії в умовах активної взаємодії учасників навчально-виховного процесу та спрямовані на активізацію навчально-пізнавальної діяльності, виховання та особистісний розвиток кожного учня [6].

Нам імпонує думка О. Комар [5], яка зазначає, що під терміном «інтерактивність» розуміють принцип побудови та функціонування педагогічного, психологічного, комп'ютерного тощо спілкування в режимі діалогу.

Дослідниця наголошує, що інтерактивним є навчання, що передбачає міжособистісне педагогічне спілкування у процесі навчання, таку організацію процесу ефективного комунікації, в якій учасники процесу взаємодії мобільні, відкриті й активні, а навчальний процес відбувається тільки шляхом постійної, активної взаємодії всіх учасників.

В контексті нашого дослідження принципової значущості набуває наукова позиція А. Полякова [7], який зазначає, що інтерактивні методи і форми навчання дозволяють інтенсифікувати процес розуміння, засвоєння і застосування знань при вирішенні професійних завдань. Ефективність забезпечується за рахунок активного включення студентів у процес не тільки отримання, але й безпосереднього використання знань. Досвід і знання студентів слугують джерелом професійного зростання, взаємонавчання, взаємозбагачення, що підвищує їхню мотивацію та сприяє більшій продуктивності навчання. Використання цих методів, продовжує автор, забезпечує не тільки набуття знань, умінь і навичок, але й розкриття потенційних можливостей студентів, є умовою становлення і вдосконалення компетентності через включення суб'єктів педагогічного процесу в осмислене переживання індивідуальної та колективної діяльності для накопичення досвіду усвідомлення і прийняття цінностей.

Таким чином, інтерактивні методи навчання є імітацією інтерактивних видів діяльності, які застосовуються в громадській і державній практиці демократичного суспільства. Їх застосування сприяє активному засвоєнню навчальної інформації, розвитку особистісної рефлексії, засвоєнню досвіду навчальної взаємодії, розвитку вмінь аналізу й самоаналізу в процесі групової рефлексії, розвитку здібності вирішувати конфлікти, формуванню мотиваційної готовності до міжособистісної взаємодії як в навчальних, так і в професійних ситуаціях.

Саме з вищезазначеним пов'язана правомірність висунення педагогічної умови – моделювання спеціальних навчальних ситуацій, спрямованих на усвідомлення значущості професійних якостей для здійснення професійної діяльності.

Поглибленню мотивації професійного становлення майбутніх фахівців банківської справи та формування професійних якостей сприяє занурення студентів до професійної діяльності за допомогою імітації ситуацій професійної взаємодії з метою ефективного вирішення професійних завдань.

З'ясовано, що інтерактивне ігрове моделювання відрізняють від традиційного способу організації навчання такі особливості:

- забезпечується примусова (вимушена) активність, суть якої в тому, що студент вимушений бути активним, незалежно від того, бажає він цього чи ні;
- активність носить не короточасний (епізодичний) характер, вона актуалізується впродовж усієї діяльності студента;
- студенти постійно взаємодіють один з одним та з викладачем за допомогою прямих і зворотних зв'язків;
- широко використовується самостійна творча діяльність у випадках підвищеного ступеня мотивації [8].

Розмаїття імітаційних форм роботи може бути представлено комплексом спеціальних навчальних ситуацій, моделювання яких забезпечує певну мету.

Розробляючи напрями практичної реалізації принципів інтерактивного навчання майбутніх фахівців банківської справи робимо припущення, що доцільно використовувати:

- сенсово-ціннісні ситуації, що спонукають студентів до формування усвідомленого та відповідального ставлення до власної професійної компетентності, професійно та корпоративної культури;
- мотиваційно-рефлексивні ситуації, які актуалізують особистісні мотиви поведінки в різноманітних видах професійної діяльності, вимагають аналізу ситуацій та дозволять визначити саме ті професійні якості, на які слід спрямувати зусилля;
- проектні ситуації, що спонукають студентів до усвідомлення правильності власних дій, їх значущості для довколишніх, сприяють прийняттю грамотних рішень, прогнозуванню можливих наслідків власної діяльності, визначенню їх перспектив;
- креативні ситуації-тренінги, які спрямовані на розкриття творчого потенціалу студентів для вирішення життєвих проблем, формують навички інноваційного бачення проблем та альтернативних шляхів їх розв'язання.

Реалізація педагогічних умов формування професійних якостей майбутніх фахівців банківської справи забезпечить стійку позитивну динаміку сформованості професійних якостей майбутніх фахівців банківської справи.

Здійснений на констатувальному етапі експерименту діагностувальний зріз свідчить про те, що 80,2% респондентів групи ЕГ (експериментальна група) та 79,8% групи КГ (контрольна група) опинилось на низькому рівні сформованості професійних якостей майбутніх фахівців банківської справи. Середній рівень притаманний 12,3% респондентів групи ЕГ та 12,5% групи КГ. Високого рівня досягли 7,5% респондентів групи ЕГ та 7,7% - групи КГ.

Показники рівнів сформованості професійних якостей майбутніх фахівців банківської справи на констатувальному та прикінцевому етапах дослідно-експериментальної роботи значно підвищилися в ЕГ. У КГ показники майже не змінилися. Так, на 2,9% збільшилася кількість респондентів ЕГ із високим рівнем (у КГ показники однакові); на 50,9% - з середнім рівнем (у КГ - на 1%); на 53,8% зменшився показник низького рівня в ЕГ (у КГ - на 1%).

Метою опрацювання результатів експериментального дослідження за допомогою статистичних методів було встановлення розбіжності кінцевого стану рівня сформованості професійних якостей майбутніх фахівців банківської справи у процесі фахової підготовки (після проведення експериментальної роботи) експериментальної та контрольної груп. Було визначено емпіричне значення критерію порівняння контрольної групи на констатувальному етапі та прикінцевому етапі дослідно-експериментальної роботи. Емпіричне значення

критерію такого порівняння у контрольній групі складає 0,044, що є менше за критичне значення 5,99 ($0,044 < 5,99$)

Висновки: Реалізація педагогічних умов формування професійних якостей майбутніх фахівців банківської справи забезпечить стійку позитивну динаміку сформованості професійних якостей майбутніх фахівців банківської справи. Використання інформаційних технологій у навчальному процесі забезпечує реалізацію педагогічних умов формування професійних якостей майбутніх фахівців банківської справи та швидку адаптацію до змін, які відбуваються у зв'язку із стрімким розвитком засобів інформатизації. Отже, в контрольній групі за період проведення формувального експерименту не відбулися значні зміни в рівні сформованості професійних якостей майбутніх фахівців банківської справи, тому що не проводилась цілеспрямована експериментальна робота з досліджуваної теми. З дев'яносто п'яти відсотковою ймовірністю можна стверджувати, що зміни, які відбулися в рівні сформованості професійних якостей майбутніх фахівців банківської справи експериментальної групи є достовірні, статистично значущі та відбулися внаслідок апробації педагогічних умов формування цих якостей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Міщенко, В. І. Досвід використання інформаційних і телекомунікаційних технологій в Українській академії банківської справи [Текст] / В. І. Міщенко, А. С. Савченко // Вісник Національного банку України. – 2005. – № 2. – С. 6–11.
2. <http://www.tneu.edu.ua/news/3326-metodichniy-semnar-ntegrovane-navchannya-v-sistem-pdgotovki-fahvcv-z-bankvskoyi-spravi.html>
3. Бех І. Д. Інтеграція як освітня перспектива / І. Д. Бех // Початкова школа. – 2002. – № 5. – С. 5 – 6.
4. Козловська І. М. Теоретичні та методичні основи інтеграції знань учнів професійно-технічної школи: дис. на здобуття наук. ступеня докт. пед. наук / І. М. Козловська // спеціальність 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. – К., 2001. – 464 с.
5. Комар О. Теоретичні та методичні засади підготовки майбутніх учителів початкової школи до застосування інтерактивних технологій: дис. на здобуття наук. ступеня докт. пед. наук зі спец. 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. – Черкаси, 2011. – 345 с.
6. Павленко Н. О. Інтерактивні педагогічні технології у професійній діяльності вчителя початкових класів: методичні рекомендації для студентів спеціальності 7.010102 – “Початкове навчання” / Н. О. Павленко. – Полтава, 2007. – 35 с.
7. А. Поляков. Педагогічні умови мотивації професійного зростання студентів педагогічних університетів у процесі неперервної освіти: дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук, зі спец. 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. – Харків, 2008. – 278 с.
8. Рибачук А. В. Особливості застосування педагогічних технологій у процесі фахової підготовки майбутніх юристів / А. В. Рибачук. – Вінниця, 2009. – 35 с.
9. Тарарака Н. Г. Міжпредметні зв'язки вокально-хорових дисциплін у фаховій підготовці майбутнього вчителя музики: дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук / Наталя Григорівна Тарарака // спеціальність 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. – Харків, 2008. – 233 с.
10. Жулкевська, В. О. Організаційно-педагогічні засади дистанційного навчання банківських працівників [Текст] : дис... канд. пед. наук: 13.00.04 / Жулкевська Віра Олександрівна. – К., 2005. – 290 с.
11. Плісак, Т. О. Підготовка фахівців банківської справи відповідно до державних стандартів [Текст] / Т. О. Плісак // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : збірник наукових праць. – Суми : Слобожанщина ; Ініціатива, 1999. – С. 252– 261.
12. Кравчук Г. Т. Наукова організація підготовки фахівців до діяльності в умовах інформатизації банківської системи. – 2008.

Стаття надійшла до редакції 02.05.15

Natalia Benkovska

South Ukrainian National Pedagogical University Named After K. D. Ushynsky, Odesa, Ukraine

EXPERIMENTAL VERIFICATION OF THE EFFECTIVENESS OF IMPLEMENTATION OF PEDAGOGICAL CONDITIONS OF FORMATION OF PROFESSIONAL QUALITIES OF THE FUTURE BANKING SPECIALISTS

Today there is an urgent need for reform in education. In particular those educational fields are need to reform that train specialists to build an effective economic system of the country, including the banking system. Thus, there is a need to study the effectiveness of implementation of pedagogical conditions of formation of professional qualities of future specialists of Banking and identify the priority areas of development of relevant education field. Considering on the specificity of training banking specialists, the focus of research is to determine the role of ICT both in future work and in preparing students for future professional activity. Thus, on the efficiency of formation of professional qualities of future banking specialists in the course of their professional training will have a positive impact such educational facilities as updating interdisciplinary integration of professional disciplines, activation of interactive learning tools for students and simulation of special learning situations aimed to awareness of the importance of competencies to carry out the professional activities.

The implementation of pedagogical conditions of formation of professional qualities of future banking specialists will provide the stable positive dynamics of formation of professional qualities of future banking.

Keywords: pedagogical conditions, professional qualities, banking specialists, experimental verification.

Беньковская Н.Б.

Государственное учреждение «Южноукраинский национальный педагогический университет имени К.Д. Ушинского», Одесса, Украина

ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНАЯ ПРОВЕРКА ЭФФЕКТИВНОСТИ РЕАЛИЗАЦИИ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ УСЛОВИЙ ФОРМИРОВАНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ КАЧЕСТВ БУДУЩИХ СПЕЦИАЛИСТОВ БАНКОВСКОГО ДЕЛА

Сегодня насущной необходимостью является проведение реформ в сфере образования. В частности нуждаются в реформировании те образовательные области, которые готовят специалистов для построения эффективной экономической системы страны, в том числе и банковской системы. Таким образом, возникает необходимость в исследовании эффективности реализации педагогических условий формирования профессиональных качеств будущих специалистов банковского дела и определении приоритетных направлений развития соответствующего направления образования. Учитывая специфику подготовки специалистов банковского дела, основным направлением исследования остается определение роли информационно-коммуникационных технологий как в будущей работе так и в процессе подготовки студентов к будущей профессиональной деятельности. Так, на эффективность формирования профессиональных качеств будущих специалистов банковского дела в процессе их профессиональной подготовки иметь положительное влияние такие педагогические условия, как актуализация междисциплинарной интеграции профессиональных дисциплин, активизация интерактивных средств обучения студентов и моделирование специальных учебных ситуаций, направленных на осознание значимости профессиональных качеств для осуществления профессиональной деятельности. Реализация педагогических условий формирования профессиональных качеств будущих специалистов банковского дела обеспечит устойчивую положительную динамику сформированности профессиональных качеств будущих специалистов банковского дела.

Ключевые слова: педагогические условия, профессиональные качества, специалисты банковского дела, экспериментальная проверка, инновационное обучение.